

Učbeniki za izobraževalni program Logistični tehnik, posnetek stanja

Poročilo o izvedeni anketi med učitelji strokovnih modulov

December, 2022

Anketa o učnih gradivih za izobraževalni program Logistični tehnik je potekala med 10. 11. in 15. 11. 2022. V tem času je anketo do konca izpolnilo 12 učiteljev iz 5 šol, ki izvajajo izobraževalni program Logistični tehnik.

Šola	Število odgovorov
Ekonomska šola Murska Sobota	2
Prometna šola Maribor	4
Strokovni izobraževalni center Ljubljana	2
Šolski center Celje, Srednja šola za storitvene dejavnosti in logistiko	3
Šolski center Nova Gorica, Strojna, prometna in lesarska šola	0
Gimnazija, elektro in pomorska šola Piran	1
Drugo	0

Učitelji, ki so poslali odgovore, poučujejo v vseh strokovnih moduli v prenovljenem programu Logistični tehnik, razen v izbirnem strokovnem modulu Pomorska agentura.

Strokovni modul	Število odgovorov
Blago in embalaža	3
Logistika skladiščenja	5
Podjetništvo in gospodarsko poslovanje	4
Tehnologija komuniciranja	6
Transportna sredstva	5
Logistika prevoza tovora in potnikov	5
Mednarodna blagovna menjava	6
Prometna geografija	3
Trajnostna mobilnost	3
Varnost v prometu	2
Pomorska agentura	0
Digitalizacija logističnih procesov	1
Poslovna logistika	1
Odprti kurikulum	3
Drugo	1

V nadaljevanju smo učitelje za vsak obstoječi potrjeni učbenik vprašali, kako uporaben je v prenovljenem programu.

Turk, M., Krunic, M. Poznavanje blaga. Prometna šola Maribor, 2007 (prva izdaja Založba B&B, 2003)

Pri tem učbeniku nobeden od učiteljev ni označil, da je »v celoti« oziroma »precej uporaben, tudi za dijake«. To ni presenetljivo, saj je učbenik nastal pred 20 leti za takratni program Prometni tehnik. Štirje učitelji so označili, da je učbenik »delno uporaben kot eden od virov«, eden je označil, da »ni več uporaben«, večina učiteljev pa je označila, da ne morejo odgovoriti. Predvidevamo lahko, da učbenika bodisi ne poznajo bodisi ne uporabljajo.



Kako uporaben je učbenik *Poznavanje blaga za vsebine v novem programu?*

Delno uporaben kot eden od virov (4)

Ni uporaben (1)

Ne morem odgovoriti (7)

Erjavec, F. Prometna geografija. Celje: Grafika Gracer, 2001

Tudi pri tem učbeniku nobeden od učiteljev ni označil, da je »v celoti« ozirom »precej uporaben, tudi za dijake«. Gre za učbenik, ki je star že 22 let in v katerem je večina podatkov zastarelih. Štirje učitelji so označili, da je učbenik »delno uporaben kot eden od virov«, eden je označil, da »ni več uporaben«, večina učiteljev pa je označila, da ne morejo odgovoriti. Predvidevamo lahko, da učbenika bodisi ne poznajo bodisi ne uporabljajo.



Kako uporaben je učbenik *Prometna geografija za vsebine v novem programu?*

Delno uporaben kot eden od virov (4)

Ni uporaben (1)

Ne morem odgovoriti (7)

Pivec, B., Herynek, B. Prevoz tovora. Mohorjeva družba v Celovcu, 2010.

Ta učbenik je bil pripravljen za program Logistični tehnik. Pet učiteljev je označilo, da je »precej uporaben, tudi za dijake«, en učitelj pa je označil, da je »delno uporaben kot eden od virov«. Nihče ni označil, da je v celoti uporaben, razloge pa lahko najdemo v komentarjih učiteljev, ki pravijo, da je vsebina učbenika v prenovljenem programu razpršena na več modulov. Učitelji dodajo tudi nekaj vsebinskih sugestij za prenovo učbenika:

»Uporaben za modul Logistiko prevoza tovora in potnikov, vendar res le delno. Prenoviti glede na napredek strokovnega področja, ker je učbenik starejši od 10 let.«

»več primerov dokumentacije, slike dejanskih izpolnjenih obrazcev«

»Učbenik je strokoven, hkrati pa razumljiv tudi za dijake. Večji del je v redu, smiselno bi ga bilo prevetriti oz. nekatere teme menjati zaradi(oz. po) obnovi logističnega progama.«



Kako uporaben je učbenik Prevoz tovora za vsebine v novem programu?

Precej uporaben, tudi za dijake (5)
 Delno uporaben kot eden od virov (1)
 Ne morem odgovoriti (6)

Kranjc, R., Pipan, I. Tehnologija javnega potniškega prometa. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije, 2010.

Pri tem učbeniku je eden od učiteljev označil, da je »v celoti uporaben, tudi za dijake«. Dva sta označila, da je učbenik »delno uporaben kot eden od virov«, ostali (9) pa so označili, da ne morejo odgovoriti. Predvidevamo lahko, da učbenika bodisi ne poznajo bodisi ne uporabljajo. Razlog za večji del tovrstnih odgovor pa je verjetno tudi dejstvo, da so vsebine v prenovljenem programu drugače razporejene in da ni več posebnega modula, ki bi bil namenjen samo potniškemu prometu.



Kako uporaben je učbenik Tehnologija javnega potniškega prometa za vsebine v novem programu?

V celoti, tudi za dijake (1)
 Delno uporaben kot eden od virov (2)
 Ne morem odgovoriti (9)

Druga koristna učna gradiva

Učitelji so navedli tudi nekaj drugih koristnih učnih gradiv, ki jih uporabljajo pri pouku:

Druga gradiva:
Gradiva projekta Impletum: http://www.impletum.zavod-irc.si/sl/gradiva/ Gregor Rak: Logistika notranjega transporta in skladiščenja Matej Poljanec: Logistika notranjega transporta in skladiščenja Gabriel Sternad: Logistična infrastruktura
Gradiva projekta Munus 2: https://munus2.scng.si/2009/09/03/izdelki-in-gradiva-3/ Tjaša Gerič: Poslovna logistika Tjaša Gerič: Organizacija prevoza tovora Cvetko Godnič: Rešene naloge za logistične tehnike Nada Medved: Poznavanje blaga V določeni meri je pri Transportnih sredstvih uporaben učbenik MOTORNO VOZILO Fortič H. Razvoj in delovanje gospodarstva, DZS Glas M. Podjetništvo 1: priročnik za učence, ZRSŠ Batistič T., Batistič S. Ekonomika 1, DZS J. Žitnik. Reševanje optimizacijskih problemov s programom Excel
Spletni viri s sodobnimi podatki: OPSI (odprti podatki slovenije) in razne stat. Strani: varnosti v prometu - AVP, Policija, SURS ali pa EURSTAT portala (zadnja dva sta statistična portala Slovenije ter EU).

slo-export – podatkovna baza slovenskih izvoznikov
companywall – bonitetne informacije
furs
<https://www.vox.com/2016/4/25/11503152/shipping-routes-map>
flight radar

Iz česa se učijo dijaki?

Na to vprašanje je le en učitelj napisal, da se učijo iz učbenika. Glede na to, da je učbenikov za področje logistike malo, pa še tisti so precej zastareli, je ta podatek pričakovan. Pomanjkanje učbenikov je spodbudilo učitelje, da pripravljajo izročke, delovne liste, AV gradiva, spletne učilnice, v katerih se nahajajo gradiva. Največ učiteljev (11) pravi, da si dijaki delajo zapiske, iz katerih se učijo.

Iz česa se učijo dijaki?	Število odgovorov
iz učbenika	1
pripravljam jim izročke	10
pripravljam jim delovne liste, ki jih izpolnjujejo	8
pripravljam jim AV gradiva	6
delajo si zapiske, iz katerih se učijo	11
gradiva so dostopna na skupnem spletnem mestu (v spletni učilnici)	6
dijaki sami poiščejo gradiva v različnih virih (na spletu, v tiskani obliki ...)	2
drugo	3

Pri tem vprašanju je bilo možnih več odgovorov in prav vsi učitelji so označili kombinacijo več virov/medijev za učenje. To se ujema z opažanji na drugih strokovnih področjih, kjer pri pouku prav tako uporabljajo več virov in različne medije, tudi tam, kjer imajo na voljo primeren učbenik. Uporabo različnih gradiv spodbuja tudi razvoj kombiniranega učenja, pri katerem se kombinirajo klasične učne metode, ki se izvajajo pri pouku v razredu, ter aktivnosti, ki potekajo v spletnih učnih okoljih.

Ko smo učitelje vprašali, v kakšni obliki naj bodo učna gradiva za program Logistični tehnik, je vsak od respondentov označil vsaj dve obliki, kar zgornje trditve samo še podkrepi.

Oblika učnega gradiva	Število odgovorov
tiskani učbenik	8
elektronski učbenik	8
delovna gradiva za dopolnjevanje na papirju (delovni zvezek, delovni listi ...)	7
interaktivne naloge na spletu	7
AV gradiva	3
Drugo	1

Kako do novih učnih gradiv?

Zanimalo nas je, katere vsebine v prenovljenem programu Logistični tehnik bi morali prioriteto pokriti z učnimi gradivi.

Vsebine	Število odgovorov
najprej nižje, potem višje letnike	0
vse obvezne module	4
maturitetne module	6
vse module je treba pokriti	2
Drugo	0

Učitelji dajejo prednost učnim gradivom za maturitetne module, kar sporočajo tudi v komentarjih: *»Prioriteta morajo biti gradiva za module, ki bodo na POM, saj bo tako za maturitetno komisijo, učitelje in tudi dijake/kandidate bolj jasno, katere vsebine (mislim predvsem na globino posamezne tematike) bodo na POM.«*

Hkrati pa učitelji sporočajo, da so pomembne vse vsebine in da je treba začeti z izdelavo gradiv čim prej. Pripravo novih gradiv je nujno finančno podpreti, saj so ciljne skupine uporabnikov v večini primerov premajhne, da bi bila gradiva tržno uspešna. Pomembna je tudi vsebinska podpora v procesu izdajanja učnih gradiv, saj je treba poiskati avtorske time za pripravo specializiranih strokovnih gradiv. Anketirance smo vprašali, ali bi bili pripravljeni sodelovati pri nastajanju novih učnih gradiv. Devet učiteljev je na koncu pustilo svoj kontakt, tako da se bomo nanje lahko obrnili s predlogi za pripravo učnih gradiv.

MIZŠ/CPI vsako leto organizira projekt priprave novih učnih gradiv za strokovne module v programih srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja. Cilj je poskrbeti za trajnostno oskrbo z gradivi na različnih področjih, torej tudi na področju logistike: od načrtovanja gradiv, ki so najbolj smiselna in potrebna, prek racionalne in kakovostne izvedbe v sodelovanju z založniki in drugimi izvajalci, pa do rezultata – gradiv, ki bodo na voljo vsem zainteresiranim in jih bomo lahko sproti po potrebi posodabljali.